

Κατηγοριοποίηση πελατών

Η Εταιρία προβαίνει προέβη στην απαιτούμενη από το ν. 3606/2007 κατηγοριοποίηση του συνόλου των Πελατών της σε τρεις κατηγορίες. Ο ν. 3606/2007 ορίζει τρεις κατηγορίες Πελατών: «Ιδιώτες», «Επαγγελματίες» και «Επιλέξιμοι Αντισυμβαλλόμενοι». Η Εταιρία αντιμετωπίζει κάθε Πελάτη της ανάλογα με την κατηγοριοποίησή του και τους κανόνες που έχουν τεθεί από το ν. 3606/2007 για την κάθε κατηγορία Πελατών. Ο διαφορετικός χειρισμός αφορά κυρίως τα κάτωθι: (α) την πληροφόρηση που κοινοποιείται στον Πελάτη, (β) την αξιολόγηση της συμβατότητας και της καταλληλότητας της επενδυτικής υπηρεσίας/ προϊόντων που παρέχεται στον Πελάτη, (γ) την υποχρέωση εκτέλεσης εντολών με τους πλέον ευνοϊκούς για τον Πελάτη όρους, (δ) τις συμβάσεις που προσκομίζονται στον Πελάτη. Σύμφωνα με το ν. 3606/2007, το επίπεδο προστασίας που παρέχεται ποικίλλει ανάλογα με την εμπειρία και τη γνώση οι οποίες έχουν συσχετισθεί με την κατηγορία που ανήκει ο κάθε Πελάτης. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο ιδιώτης Πελάτης απολαμβάνει μέγιστης προστασίας, σε αντίθεση με τους επαγγελματίες και επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους οι οποίοι υπόκεινται σε καθεστώς μειωμένης προστασίας σύμφωνα με τα όσα ο ν. 3606/2007 ορίζει, καθώς οι συγκεκριμένοι θεωρούνται ότι κατέχουν υψηλότερη γνώση και εμπειρία. Λεπτομερής περιγραφή των χαρακτηριστικών, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων για κάθε κατηγορία περιγράφεται παρακάτω.

I. Επαγγελματίες Πελάτες

(α) Για τους σκοπούς του ν. 3606/2007 θεωρούνται ως εξ ορισμού (per se) επαγγελματίες Πελάτες, για όλες τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες και ως προς όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα, οι εξής Πελάτες:

1. Οι ακόλουθες επιχειρήσεις, οι οποίες υποχρεούνται να λάβουν άδεια λειτουργίας ή υπόκεινται υποχρεωτικά σε εποπτικούς κανόνες για να ασκήσουν τις χαρακτηριστικές δραστηριότητες τους στις χρηματοπιστωτικές αγορές ανεξάρτητα από το εάν έχουν λάβει άδεια από ένα κράτος - μέλος κατ' εφαρμογή κοινοτικής νομοθεσίας ή έχουν λάβει άδεια ή υπόκεινται στους εποπτικούς κανόνες κράτους - μέλους χωρίς αναφορά σε οδηγία ή είναι επιχειρήσεις που έχουν λάβει άδεια ή υπόκεινται σε εποπτικούς κανόνες τρίτης χώρας: (αα) πιστωτικά ιδρύματα, (ββ) ΕΠΕΥ, (γγ) άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, (δδ) ασφαλιστικές επιχειρήσεις, (εε) οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων και οι εταιρίες διαχείρισης τους, (στστ) συνταξιοδοτικά ταμεία και οι εταιρίες διαχείρισης τους, (ζζ) διαπραγματευτές σε χρηματιστήρια εμπορευμάτων και συναφών παραγώγων, (ηη) τοπικές επιχειρήσεις, (θθ) ανώνυμες εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και άλλοι θεσμικοί επενδυτές.

2. Μεγάλες επιχειρήσεις που πληρούν σε ατομική βάση τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα κριτήρια μεγέθους: (αα) σύνολο ισολογισμού: 20.000.000 ευρώ, (ββ) καθαρό κύκλο εργασιών: 40.000.000 ευρώ, (γγ) ίδια κεφάλαια: 2.000.000 ευρώ.

3. Εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις, δημόσιοι φορείς που διαχειρίζονται το δημόσιο χρέος, κεντρικές τράπεζες, διεθνείς και υπερεθνικοί οργανισμοί, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

4. Άλλοι θεσμικοί επενδυτές των οποίων κύρια δραστηριότητα είναι η επένδυση σε χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων οντοτήτων που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την τιτλοποίηση στοιχείων ενεργητικού ή άλλες χρηματοδοτικές συναλλαγές.

Οι ανωτέρω επαγγελματίες Πελάτες διαθέτουν την πείρα, τις γνώσεις και την εξειδίκευση ώστε να λαμβάνουν τις δικές τους επενδυτικές αποφάσεις και να εκτιμούν δεόντως τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται.

II. Επιλέξιμοι αντισυμβαλλόμενοι

Για τις υπηρεσίες εκτέλεσης εντολών για λογαριασμό πελατών ή διαπραγμάτευσης για ίδιο λογαριασμό ή λήψης διαβίβασης εντολών, η Εταιρία μπορεί να συμφωνεί τη διενέργεια συναλλαγών με επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους χωρίς να υποχρεούνται να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις των άρθρων 25 (κανόνες για την προστασία των επενδυτών-υποχρεώσεις επαγγελματικής συμπεριφοράς κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών) και 27 (υποχρέωση εκτέλεσης των εντολών με τους πλέον ευνοϊκούς για τον πελάτη όρους) και της παραγράφου 1 του άρθρου 28 (κανόνες για την έγκαιρη, δίκαιη και ταχεία εκτέλεση των εντολών πελατών) του ν. 3606/2007, όσον αφορά τις συναλλαγές αυτές ή οποιαδήποτε παρεπόμενη υπηρεσία άμεσα σχετιζόμενη με αυτές τις συναλλαγές.

Ως επιλέξιμοι αντισυμβαλλόμενοι νοούνται οι ΑΕΠΕΥ, τα πιστωτικά ιδρύματα, οι ασφαλιστικές εταιρίες, οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και οι εταιρίες διαχείρισης τους, οι ανώνυμες εταιρίες επενδύσεως χαρτοφυλακίου, τα συνταξιοδοτικά ταμεία και οι εταιρίες διαχείρισης τους, άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ή υπόκεινται σε ρυθμίσεις κοινοτικού δικαίου ή του δικαίου κράτους - μέλους, οι επιχειρήσεις που εξαιρούνται από την εφαρμογή του ν. 3606/2007 σύμφωνα με τις περιπτώσεις ια' και ιβ' της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν. 3606/2007, οι εθνικές κυβερνήσεις και οι αντίστοιχες υπηρεσίες τους, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων που διαχειρίζονται το δημόσιο χρέος, οι κεντρικές τράπεζες και οι υπερεθνικοί οργανισμοί. Οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να ζητήσουν να αντιμετωπιστούν, είτε γενικά είτε για συγκεκριμένες συναλλαγές, ως Πελάτες των οποίων οι σχέσεις με την Εταιρία υπόκεινται στις διατάξεις των άρθρων 25, 27 και 28 του ν. 3606/2007 (βλ. και κατωτέρω υπό IV για τις δυνατότητες ανα-κατηγοριοποίησης).

Σε περίπτωση συναλλαγής, στην οποία ο επιλέξιμος αντισυμβαλλόμενος είναι επιχείρηση εγκατεστημένη σε άλλο κράτος - μέλος, η Εταιρία αποδέχεται το καθεστώς του επιλέξιμου αντισυμβαλλόμενου, όπως αυτό καθορίζεται από τη νομοθεσία του κράτους - μέλους εγκατάστασης του.

Η Εταιρία, πριν διενεργήσει τις ανωτέρω συναλλαγές, λαμβάνει από τον επιλέξιμο αντισυμβαλλόμενο, εφόσον συντρέχει περίπτωση, ρητή επιβεβαίωση ότι δέχεται να αντιμετωπιστεί ως επιλέξιμος αντισυμβαλλόμενος. Η επιβεβαίωση αυτή λαμβάνεται είτε με μορφή γενικής συμφωνίας είτε για κάθε μεμονωμένη συναλλαγή.

III. Ιδιώτες Πελάτες

Ως ιδιώτες Πελάτες κατατάσσονται που πελάτες που δεν ανήκουν στις κατηγορίες των επαγγελματιών Πελατών και των επιλέξιμων αντισυμβαλλομένων. Στους ιδιώτες Πελάτες παρέχεται

το μέγιστο επίπεδο προστασίας που προβλέπεται στο ν. 3606/2007, ιδίως σε ό,τι αφορά στην παροχή πληροφόρησης, μιας και τεκμαίρεται ότι δεν διαθέτουν την αναγκαία πείρα, τις γνώσεις και την εξειδίκευση ώστε να εκτιμούν δεόντως τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται.

IV. Δικαίωμα ανα-κατηγοριοποίησης πελατών

(α) Επαγγελματίας σε ιδιώτη πελάτη: Πριν παράσχει υπηρεσίες σε Πελάτη που εντάσσεται στην ανωτέρω κατηγορία υπό I, η Εταιρία τον ενημερώνει: (α) ότι θεωρείται, με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει η ίδια, επαγγελματίας Πελάτης, (β) ότι μπορεί να ζητήσει την αλλαγή των όρων της σύμβασης για να τύχει υψηλότερης προστασίας, και (γ) ότι θα αντιμετωπιστεί ως επαγγελματίας Πελάτης, εκτός εάν η Εταιρία και ο Πελάτης συμφωνήσουν διαφορετικά. Οι επαγγελματίες Πελάτες έχουν τη δυνατότητα να ζητούν να αντιμετωπιστούν ως μη επαγγελματίες εάν θεωρούν ότι δεν είναι σε θέση να εκτιμήσουν ή να διαχειριστούν ορθά τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται και η Εταιρία μπορεί να δεχθεί να τους παράσχει υψηλότερο επίπεδο προστασίας. Το υψηλότερο επίπεδο προστασίας παρέχεται εάν ο Πελάτης που θεωρείται επαγγελματίας συνάπτει γραπτή συμφωνία με την Εταιρία ότι δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επαγγελματίας για τους σκοπούς της εφαρμογής των κανόνων συμπεριφοράς. Η συμφωνία πρέπει να διευκρινίζει εάν αυτό ισχύει για μία ή περισσότερες υπηρεσίες ή συναλλαγές, ή για ένα ή περισσότερα είδη προϊόντων ή συναλλαγών.

Οι επαγγελματίες Πελάτες οφείλουν να γνωστοποιούν στην Εταιρία κάθε μεταβολή που μπορεί να επηρεάσει την ταξινόμηση τους. Εάν η Εταιρία διαπιστώσει ότι ένας Πελάτης δεν πληροί πλέον τους όρους βάσει των οποίων ταξινομήθηκε ως επαγγελματίας Πελάτης, λαμβάνει κατάλληλα μέτρα και ιδίως τον ταξινομεί ως ιδιώτη Πελάτη και τον ενημερώνει σχετικά. Ειδικότερα, στην τελευταία περίπτωση, εάν η Εταιρία θεωρήσει ότι είναι απαραίτητο να αλλάξει ο επαγγελματίας Πελάτης κατηγορία σε ιδιώτη, τον ειδοποιεί για αυτή την απόφαση και του παρέχει πληροφορίες για την νέα κατηγοριοποίηση και το εύρος της, για παράδειγμα εάν ισχύει για όλες ή συγκεκριμένες υπηρεσίες, ή χρηματοπιστωτικά μέσα. Εν συνεχεία, υπογράφεται νέα συμφωνία μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων που θα περιέχει το εύρος της νέας κατηγοριοποίησης λαμβάνοντας υπόψη την πρόταση της Εταιρίας, την ενημέρωση του Πελάτη για τα νέα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μερών και την ημερομηνία από την οποία η νέα κατηγοριοποίηση τίθεται σε ισχύ. Εκτός αν υπάρχει συγκεκριμένη πρόβλεψη στην συμφωνία, η νέα κατηγοριοποίηση θα τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία της συμφωνίας.

(β) Ιδιώτης σε επαγγελματία πελάτη: Πελάτες που δεν εντάσσονται κατηγορία των επαγγελματιών ανωτέρω υπό I, περιλαμβανομένων των δημόσιων φορέων και των ιδιωτών επενδυτών ατομικά, δύνανται να παραιτηθούν από μέρος της προστασίας που τους παρέχουν οι κανόνες συμπεριφοράς των ΕΠΕΥ. Η Εταιρία μπορεί να αντιμετωπίζει τους Πελάτες αυτούς ως επαγγελματίες, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια και οι διαδικασίες που αναφέρονται κατωτέρω («δυνητικά επαγγελματίες Πελάτες»). Οι Πελάτες αυτοί («δυνητικά επαγγελματίες Πελάτες») δεν πρέπει ωστόσο να θεωρούνται ότι έχουν γνώση της αγοράς και πείρα συγκρίσιμη με εκείνη των Πελατών που απαριθμούνται ανωτέρω υπό I («per se επαγγελματίες Πελάτες»). Η παραίτηση από την προστασία των κανόνων συμπεριφοράς ισχύει μόνο εάν η Εταιρία πεισθεί ευλόγως μετά από

κατάλληλη αξιολόγηση της ικανότητας, της πείρας και των γνώσεων του πελάτη, ότι, λαμβανομένης υπόψη της φύσης των σχεδιαζόμενων συναλλαγών ή υπηρεσιών, ο Πελάτης είναι ικανός να λάβει μόνος του επενδυτικές αποφάσεις και να κατανοήσει τους κινδύνους που αυτές ενέχουν. Ως κριτήρια για την αξιολόγηση της πείρας και των γνώσεων μπορεί να χρησιμοποιούνται ανάλογα τα κριτήρια καταλληλότητας που χρησιμοποιούνται στους διαχειριστές και στους διευθυντές εταιριών που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από αρμόδια αρχή. Στην περίπτωση μιας μικρής οντότητας, το πρόσωπο που αποτελεί αντικείμενο της ανωτέρω αξιολόγησης είναι το πρόσωπο που εξουσιοδοτείται να διενεργεί συναλλαγές για λογαριασμό της.

Πριν δεχθεί την παραίτηση από την προστασία αυτή, η Εταιρία οφείλει να λάβει κάθε εύλογο μέτρο για να βεβαιωθεί ότι ο Πελάτης που επιθυμεί να αντιμετωπιστεί ως επαγγελματίας Πελάτης πληροί δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα κριτήρια: (α) ο Πελάτης πραγματοποίησε κατά μέσον όρο 10 συναλλαγές επαρκούς όγκου ανά τρίμηνο στη σχετική αγορά στη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων τριμήνων, (β) η αξία του χαρτοφυλακίου χρηματοπιστωτικών μέσων του πελάτη, οριζόμενο ως καταθέσεις μετρητών συν χρηματοπιστωτικά μέσα, υπερβαίνει τα πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, (γ) ο Πελάτης κατέχει ή κατείχε επί ένα (1) έτος τουλάχιστον επαγγελματική θέση στο χρηματοπιστωτικό τομέα η οποία απαιτεί γνώση των σχεδιαζόμενων συναλλαγών ή υπηρεσιών.

Οι ιδιώτες Πελάτες μπορούν να παραιτηθούν από την προστασία των κανόνων συμπεριφοράς μόνο με την ακόλουθη διαδικασία: (α) οι Πελάτες γνωστοποιούν γραπτώς στην Εταιρία την επιθυμία τους να αντιμετωπιστούν ως επαγγελματίες Πελάτες, είτε γενικά είτε για μια συγκεκριμένη επενδυτική υπηρεσία ή συναλλαγή είτε για ένα είδος συναλλαγών ή προϊόντων, (β) η Εταιρία τους αποστέλλει γραπτή προειδοποίηση στην οποία διευκρινίζει σαφώς την προστασία και τα δικαιώματα αποζημίωσης που ενδέχεται να απολέσουν, (γ) οι Πελάτες δηλώνουν γραπτώς, σε έγγραφο χωριστό από τη σύμβαση, ότι έχουν επίγνωση των συνεπειών που έχει η απώλεια αυτής της προστασίας.

(γ) Επιλέξιμος αντισυμβαλλόμενος σε ιδιώτη ή επαγγελματία πελάτη: Η Εταιρία μεταβάλλει την κατάταξη ενός Πελάτη, κατόπιν αιτήματός του, ή και με δική της πρωτοβουλία και αντιμετωπίζει, ως επαγγελματία ή ως ιδιώτη Πελάτη, έναν Πελάτη, ο οποίος θεωρείται επιλέξιμος αντισυμβαλλόμενος.

Η Εταιρία μπορεί να αντιμετωπίζει επιλέξιμο αντισυμβαλλόμενο ως επαγγελματία Πελάτη, ύστερα από αίτημα του να αντιμετωπισθεί ως Πελάτης, του οποίου η σχέση με την ΕΠΕΥ υπόκειται στις διατάξεις των άρθρων 25, 27 και 28 του ν. 3606/2007. Ο επιλέξιμος αντισυμβαλλόμενος μπορεί να ζητήσει ρητά να αντιμετωπιστεί ως ιδιώτης Πελάτης, εφαρμοζόμενων των ανωτέρω υπό IV(α) αναφορικά με την αλλαγή από επαγγελματία Πελάτη σε ιδιώτη.

Εάν η Εταιρία θεωρήσει ότι για συγκεκριμένες υπηρεσίες ή χρηματοπιστωτικά προϊόντα είναι απαραίτητο να αλλάξει ο επιλέξιμος αντισυμβαλλόμενος Πελάτης κατηγορία σε επαγγελματία ή ιδιώτη, τον ειδοποιεί για αυτή την απόφαση και του παρέχει πληροφορίες για την νέα κατηγοριοποίηση και το εύρος της, για παράδειγμα εάν ισχύει για όλες ή συγκεκριμένες υπηρεσίες, ή χρηματοπιστωτικά προϊόντα. Και σε αυτή την περίπτωση υπογράφεται νέα συμφωνία μεταξύ των

αντισυμβαλλόμενων που θα περιέχει το εύρος της νέας κατηγοριοποίησης λαμβάνοντας υπόψη την πρόταση της Εταιρίας, την ενημέρωση του Πελάτη για τα νέα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μερών και την ημερομηνία από την οποία η νέα κατηγοριοποίηση τίθεται σε ισχύ. Εκτός αν υπάρχει συγκεκριμένη πρόβλεψη στην συμφωνία, η νέα κατηγοριοποίηση θα τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία της συμφωνίας.

